

Investeringsbeleid bij onzekerheid over risicoaversie en pensioenbudget

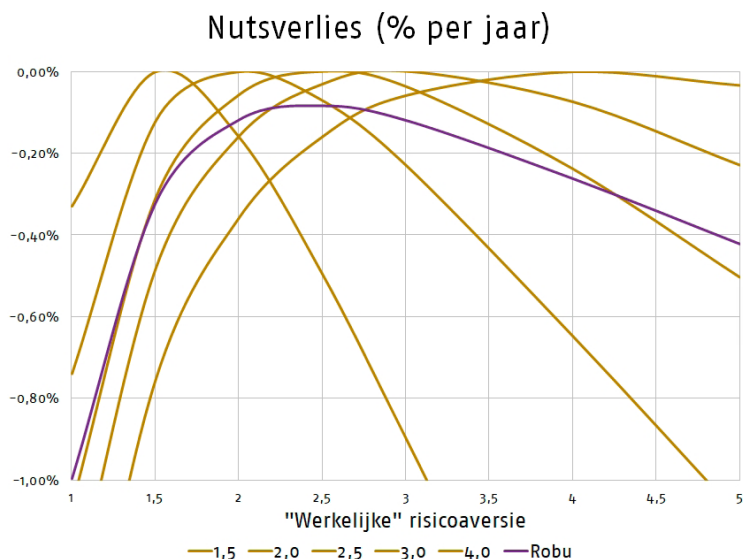
“Robuuste optimalisatie van het pensioen, ook al zijn veel factoren onbekend”

Agnes Joseph¹, Antoon Pelsser^{2,3}, Lieke Werner¹ – ¹Achmea, ²UM, ³UvA

In het nieuwe Nederlandse pensioenakkoord zullen pensioenfondsen overstappen van collectieve naar individuele pensioenen. Deelnemers hebben een persoonlijk pensioenkapitaal dat op basis van hun leeftijd en risicoaversie geïnvesteerd wordt om een doelpensioen te halen. De informatie die nodig is om in een dergelijk scenario het optimale investeringsbeleid te bepalen, blijkt in de praktijk vaak te ontbreken. Daarom wordt in deze studie gezocht naar een robuuste investeringsstrategie waarbij rekening wordt gehouden met onzekerheid over de specifieke nutsfunctie, de risicoaversie en het pensioenbudget van de deelnemer.

Bevindingen op hoofdlijnen

- Als de nutsfunctie of risicoaversie onzeker is, moet de risicoaversie die in het model wordt gebruikt iets hoger worden ingesteld dan de gemeten aversie, zodat er geen sprake zal zijn van welvaartsverlies.
- Als de AOW-uitkering van de deelnemer een aanzienlijk deel van het pensioeninkomen uitmaakt, dan is er meer ruimte om risico te nemen met het resterende kapitaal.
- Pensioenaanbieders hebben vaak onvoldoende inzicht in de eerder opgebouwde rechten en het toekomstige inkomen van deelnemers.

Figuur: de bruine lijnen tonen het nutsverlies als gevolg van het gebruik van een investeringsstrategie die gebaseerd is op een verkeerde waarde voor de risicoaversie. De paarse lijn toont het effect van het gebruik van een robuuste investeringsstrategie. De robuuste strategie zal nooit 100% optimaal zijn, maar is wel minder gevoelig voor verkeerde raming van de risicoaversie. Daarom is de robuuste investeringsstrategie een beter alternatief wanneer er onzekerheid bestaat omtrent de werkelijke waarde van de risicoaversie van de deelnemer.

Kernboodschap voor de sector

- Pensioenaanbieders moeten overeenstemming bereiken over een optimalisatienorm om ervoor te zorgen dat het optimaliseren van hun deel van het pensioenbudget van de deelnemer niet leidt tot een algemeen suboptimaal resultaat voor de deelnemer.
- Om de onzekerheid ten aanzien van het pensioenbudget te minimaliseren en het risico te optimaliseren, dient de norm gebaseerd te zijn op een pensioenkapitaal dat uitgaat van pensioenopbouw gedurende het gehele werkzame leven van een deelnemer.

Meer weten? Lees het paper

'Beleggingsbeleid bij onzekerheid over risicobereidheid en budget'